

Stede og jeg tror aldeles ikke, at man i nogen Maade risikerer at faa forargelig Tale ad den Vej ført ind i vore Kirker. De Lægfolk, som ville ønske det, og som altsaa kunne skaffe saadanne bestemte Udtalelser fra en Sognepræst, ville ikke høre til de daarlige, som ønske at gøre Standale eller vække Forargelse, men de ville tværtimod som Hovedregel høre til dem, som virkelig have et Ord at føre, som kan være af Betydning for de Folk, som samle sig der. Den første Paragraf i det lille Lovforslag er jo en Forandring af § 2 i den tit nævnte Lov af 25de Marts 1872, og den ny Paragraf stiller sig fra den gamle § 2 kun deri, at de uordinerede Mænd faa Tilladelse til at tale i Kirken baade ved Prædiken og ved gudelige Forsamlinger, to Ting, der i øvrigt meget vanskeligt kunne stilles ud fra hinanden, det, at holde Prædiken eller tale i gudelige Forsamlinger skulde i og for sig være nogenlunde det samme. De faa dernæst Tilladelse til at holde Gravtaler paa Kirkegaarden, noget, jeg mener kunde have sin Betydning, og som mange Præster ville sætte særlig Pris paa, da man nemlig kan komme til at staa og skulle holde Digtale over Folk, man ikke kender meget til, og hvor man vilde sætte megen Pris paa, om en alvorlig, god Mand, der stod den Afsøde nær, vilde sige et Par Ord. Og ikke alene Præsten vilde sætte Pris derpaa, men selvfølgelig de, der kendte den afsøde, og som gerne vilde have et Ord sagt af en, der stod den vedkommende nær. I vort lille Lovforslag ere vi saa i § 2 gaaede dertil, at naar en eller flere af Beboerne i Sognet forlange det, kan Præsten give Tilladelse ikke alene til Kirkens Benyttelse af en anden Præst som i den tidligere Lov, men ogsaa, som vi ønske det, til uordinerede Mænd, der have dette Vidnesbyrd. Derimod have vi ikke kunnet gaa til at forandre § 4 i Loven, vi have ikke kunnet gaa til, at et Mindretal kunde tvinge en anden Præst eller en uordineret Mand frem i Kirken til at tale, og der er en ganske bestemt Grund, hvorfor i alt Fald jeg ikke har kunnet gaa med dertil, og det er den, at det kunde meget let give Anledning til Drillerier og Chikanerier. Der kunde i Sognet være en eller anden, som var aandelig modsat eller af kristelig modsat Ansættelse af Præsten, og som saa vilde drille og chikanere ham paa en eller anden Maade og saa sit en af sine Meningsfæller frem i Kirken. Dette kunde da give Anledning til Redfommeligheder og ogsaa til noget, der lignede Forargelse, og det have vi villet undgaa, tilmed da Mindretallet jo har den Ret, som jeg synes, at det ærede Medlem

fra Ringløbing lægger lidt for liden Vægt paa, det er Retten til, naar Præsten modsætter sig det, at gaa til Biskoppen eller Ministeren. Det er en grumme lang Vej, siger det ærede Medlem. Det behøver det nu slet ikke at være, jeg har set Tilfælde, hvor det er ordnet i saadan noget som i Lovbet af 24 Timer, og det var da ikke saa grumme langsomt, og dernæst tør man slet ikke gaa ud fra, at naar Præsten ikke ønsker det, saa ønsker Biskoppen det heller ikke. Man maa forudsætte, at Biskopperne ere saa aandelig modne Mænd og saa aandelig overlegne Personligheder, at de kunne se lidt større paa en Sag end maaste en eller anden Sognepræst, der er lidt bunden af de smaa Forhold derhjemme, og naar en Biskop skønner, at det var godt, om der paa det Sted lød en anden Forkyndelse end den, de ere vantte til at høre om Søndagen, da det har vist sig, at den ikke har den Virkning, som man skulde ønske, saa vil han ganske sikkert være villig til at give Mindretallet Lov til at faa sin Vilje ført igennem; det tvivler jeg egentlig ikke om. Jeg tror ikke, at man paa den Maade kan sige, at der er et Koteri mellem Biskopperne og Sognepræsterne, at de for at føje Sognepræsterne ville modsætte sig Mindretallets Ønske. Naar Mindretallet virkelig kan belægge sit Andragende derom med gode Grunde, vil Biskoppen ganske sikkert ogsaa være deres villige Hjælper til at faa det gennemført. Man har altsaa af den Grund ikke kunnet gaa med til at give Mindretallet en afgørende Ret til at forlange det, det har man derimod, som Loven ogsaa hjemler, givet Flertallet. Naar Flertallet af de stemmeberettigede i Sognet ønsker det, kan Præsten ikke modsætte sig det. § 3 gaar ud paa, at § 5 i den nævnte Lov forandres paa et ganske bestemt Punkt, hvor der for Djeblikket hersker en ret meningsløs Tilstand i Folketirken. Ifølge Ritualet — det er Hoveddokumentet ogsaa for Gudstjenesten — skal Altergang holdes med Højmesjetjeneste, altsaa sammen med den fuldstændige Gudstjeneste; og det er blevet fortolket og forstaaet saaledes, at Præsterne ikke maatte holde Altergang, uden at de samtidig holdt Prædiken, der jo hører med til fuldstændig Gudstjeneste. Ganste vist blev der i 1854 ved en kongelig Resolution bevilget, at Prædiken bortfaldt ved Altergang paa Ugedagene i Kjøbenhavns Kirker, altsaa der maa de holde Altergang uden Prædiken. Men nu kom der i 1872 i Loven om Brugen af Kirkerne den Bestemmelse ind, at Sognebaandsløserne, baade enkelte og flere af dem, kunde faa deres Præst hen i deres Kirke for at holde Barmdaab, Altergang og